

9040, 13188-13193

L ~~XXXX~~ 881  
1 (2)



**LÄNSSTYRELSEN**  
GOTLANDS LÄN

BESLUT

1987-12-07

11.392-1226-87



Kopia  
RAÄ

Gotlands Fornsal  
Byggnadsnämnden  
Kulturnämnden  
Inskrivningsmyndigheten  
Länsantikvarien  
Akten

RIKSANTIKVARIÄMBETET  
DOCUMENTATIONSBYRÅN  
Byggnadsinventering

6678 87-12-16  
STATENS HISTORISKA  
MUSEER

Byggnadsminnesförklaring av fastigheten Bondans 1:13 på Fårö, Gotlands kommun

./.

Byggnadsminnesförklaringen av ovan angivna fastighet skall gälla gårdens samtliga byggnader med närmast tillhörande markområde, se bifogad karta och avse alla byggnadernas exteriörer och interiörer vad gäller rumsindelning och fast inredning.

Ifrågavarande part av Bondans skiftades ut 1783, då nyodlingar ägde rum på Fårö och alla tänkbara marker utnyttjades. Denna part ligger öppet i ett ödsligt hedmarkslandskap med få, små och steniga åkrar och vida lammbeten. Det är unikt att en gård kunnat leva kvar till våra dagar på så magra marker.

Bondans 1:13 har märkligt nog ingen uppdelning på storgård och lillgård, utan byggnaderna ligger utspridda i en elipsformad klunga. Stenmurar omger delvis gården bl a finns en helt omgärdad f d köksträdgård.

Bondans samtliga byggnader är uppförda i sten, till största del tillkomna under 1800-talet. Manbyggningen är en parstuga med köks- och brygghusbakbygge under tegeltak. Ladugården är agtäckt, liksom en mindre bodlänga. Ladan med tröskhus täcks av faltak. Vidare finns magasin, gåshus m m under tegeltak. Linbastun med kölna och den ovala källaren är båda valvslagna och har torvtak.

Eftersom Bondans 1:13 på Fårö bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och med hänsyn därtill är att anse som synnerligen märklig, förklarar länsstyrelsen med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (SFS 1960:690; 1976:440) denna gård för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

1987-12-07

11.392-1226-87

- 1 Byggnaderna får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2 I byggnadernas inre får inte göras ingrepp i eller ändring av bärande konstruktioner, rumsindelning eller ursprunglig fast inredning.
- 3 Byggnaderna skall underhållas så de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
- 4 Det omgivande markområdet skall hållas i sådant skick, att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

Länsantikvarien lämnar råd och anvisningar om vård och underhåll.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter anses nödvändig för att byggnaderna skall vara till nytta, eller om sådan ändring annars kan anses befogad, av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § byggnadsminneslagen meddela tillstånd härtill.

Enligt 14 § tredje stycket samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

./.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga formulär B.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingens ställföreträdare, länsrådet Jan Björklund, jämte ledamöterna Henning Bogren, Eric Carlsson, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Fred Henningson, Bertil Jakobson, Jan Lundgren, Per-Axel Nilsson, Lennart Petersson, Ulla Pettersson, Yngve Pettersson, Lennart Swegler och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsarkitekten Peter Ringborg, tf förste länsassessorn Margareta Warholm och länsantikvarien Marita Jonsson, föredragande.

  
Jan Björklund

  
Marita Jonsson



Sikjøben

Aursviken

Langhøimyr

Kjølsh

Bondanstråk

BONDANS

Vatendal

167  
II

19  
III

13  
II

13  
V

19  
III